

РАСТАДЗИНАД

Газет цæуын райдыдта 1923 азы 14 мартыйы – газета издается с 14 марта 1923 года

2024 азы 13 апрель – хуымгæнæны мæйы 13 бон, сабат

Аргъ 10 сомы

КÆСУТ НОМЫРЫ:

- 2 ЮБИЛЕЙ
Номдзыд политик
- 3 ТЕМАТИКОН ФАРС
Нæ уидæгтæ. Нæ Ир. Нæ бæстæ.
- 4 СПОРТИВОН ФИДИУÆГ
Хъæбысхæст

www.rastdzinad.ru
vk.com / club217633221
t.me / gazetarastdzinad1923

Космонавтикæйы бон

Кад – Къомайты Русланæн

Знон нæ бæстæ сбæ-
рæг кодта Космонавти-
кæйы бон. 1961 азы 12
апрелы советон космо-
дром «Байконур»-æй
космосы тыгъадмæ
атахт фыццаг космо-
навт Юрий ГАГАРИН.
Уыцы цау сыгъзарин
дамгъыстай фыст æр-
цыд нæ бæстæ æмæ
дунеон историий.

Дзæуджыхъæуы Космо-
навтикæйы скъолайы кад-
джын уавæры байгом ко-
дтой нæ бæстæйы космосон
аппаратты конструктор,
Советон Цæдисы Паддза-
хадон премийы лауреат,
УФ-йы сгъухт машинæара-
зæг Къомайты Владимир
фырт Русланы бюст.

Юрий Гагарины кой-
мæ махæн, ирон адæ-
мæн, нæ цæстытыл ауайы
Къомайты Руслан. Иры-
стоны сывæллæттæн уый цы

над саразын та – йæ бæл-
лиц. Нууагъта Мæскуыйы
йæ сабыр æнæмæт цард
æмæ æрыздæхт йæ фы-
дывæзæгмæ. Бон-изæрмаæ
архайдта йæ проектыл,
Космонавтикæйы скъола
саразыныл. Æмæ абон уы-
нæм, уыцы фыдæбон йæ
кæуы кæй бафтыд, уый.
Скъола рæзгæ фæлтæртты
хъомыладæн æвæджиуы
фæрæз у, æмæ архай-
дзæстæм, сывæллæттæн,
фидæны ахуыргæндтæн
æппæт фадæттæ дæр
цæмæй уа, ууыл, – загъта
Битарты Вячеслав.

Йæ мысынæгтæ Къо-
майты Русланы тыххæй
радзырдта Александр Ша-
ханов дæр. Уый бæстон
хабæрттæ фæкодта, Мæс-
куыйы, С.А. Лавочкины но-
мыл науон иугонды Русл-
ан цы рæсугд фæд нуу-
агъта, кæстæртимæ йæ
хъомыладон куыстæн цы
стыр аргъ уыд æмæ ис
абон дæр, уый тыххæй.

– Къомайты Русланы ра-
замындæй диссертациæ
чи фыста, уыдон нæ рох
кæнынц, куыд сыгъдæг,
хуымæтæг æмæ хæлар-
зæрдæ адæймаг уыдис,
уый. Йе 'хуыс нукуы æв-
гъау кодта, бахуаджы
сахат-иу исчи куы фæт-
ыхст, уæд дæр. Йæ цæст-
уарзон амындтыгæ та нын
нæ равæрст фæндаг-
гыл ахъаззæджы хос фæ-
сты, – загъта Александр
Шаханов.

Ирыстоны Космонав-
тикæйы скъолайæн Алек-
сандр йæ науон куыст-
уаты номæй æрбаласта
космосон аппарат «Вене-
ра-7»-ы макет æмæ ар-
фæйы фыстæг скъолайы
коллективæн.

Къомайты Русланы рай-
гуыраен хъæу Ногиры
скъолайы ахуырдаутæ
та иронау аив бакасты-
ты зындгонд конструктор

æвæджиуы лæвар бакод-
та, уымæн аргъ нæй. Ру-
сланы фæрцы нæ респу-
бликæйы скъоладзаутæн
хорз фадат фæци космо-
сы тыгъадимæ базонгæ
уæвын, космонавтикæйы
дунемæ фыццаг хатт бахи-
зынæн.

Бæрæгбонмæ æрба-
цыдысты: нæ респу-
бликæйы Сæргълæу-
уæг **Сегей Меньяло**,
республикæйы раздæры
разамонæг **Битарты Вя-
чеслав**, ахуырад æмæ
наукайы министр **Алы-
бегты Эллæ**, С.А. Лавоч-
кины номыл науон-куыс-
тадон иугонды комплекты
хайады хицау **Александр
Шаханов**, æхсæнады ми-
нæвæрттæ æмæ космо-
навтикæйы скъолайы ахуыр-
дзаутæ.

Сергей Меньяло зæрди-
г арфæтæг ракодта Битар-
ты Вячеславæн, Къомайты
Русланмæ ацы скъола-
йæн биндур кæй сæв-
æрдтой, планетари кæй
бахъахъæдтой æмæ дзы
космонавтикæйы скъола
кæй сарæзтой, уый тых-
хæй. Бузныджы ныхæстæ
загъта скъолайы коллек-
тивæн дæр, ахуырдаутæн
та бафæдзæхста Русланы
ном бæрзæндты хæссын

æмæ йын йæ фæрнджын
хуыддæгтæ дарддæр
хæццæ кæнын.
– 63 азы размæ космо-
сы тыгъадимæ фыццаг
адæймаг куы атахт, уæ-
дæй фæстæмæ советон
космонавтикæ æзæй-аз-
мæ рæзт, мах фыццаг-
тæ уыдыстæм, уæларвон
тыгъад айгæрдын кæмæн
бантыст, уыдонæй. Æмæ
сæрыстыр стæм, уыцы
хуыддæджы не 'мзæххон
дæр кæй архайдта, уы-
мæй. Уæд йæ ном абоны
хуызæн хуыстгонд нæма
уыд, фæлæ уыдон уыдыс-
ты, нæ бæстæйы кад раз-

мæ чи кодта, наука æмæ
арæзтады бæрзæндтæм
ныфсджынæй чи цыдис,
ахæм фæлтæр. Руслан

рæн чысыл Ирыстоны дæр
фæзына конструкторæ,
инженертæ, космонавт-
тæ, астрономийы дунейы
æнтыстджын хуыддæгтæ
йæ кæуы кæмæн бафтой,
ахæм фæсивæд. Космо-
навтикæйы скъолайы та
ма гом кæнæм ногдæр
боньгон ахуыры кылгæстæ
дæр, – загъта респу-
бликæйы Сæргълæууæг.

Битарты Вячеслав та
радзырдта Къомайты Русл-
аны уд æмæ зæрдæйы
минуджыты тыххæй.

– Руслан уыдис хæл-
ларзæрдæ адæймаг. Йæ
Ирыстонæн исты хорздзи-

æмæ ахуыргонды тыххæй
фыст æмдзæвгæтæ, Дзæу-
джыхъæуы педагогон кол-
леджы зарæгæнджыты
къорд акодта зарæг нæ
Ирыстоны. Уыцы бон ма
Космонавтикæйы скъо-
лайы уыдис презентаци
журнал «Ногдзау»-æн дæр.
Журналы редактор **Сæл-
биты Дианæ** куыд рад-
зырдта, афтæмæй жур-
налы æрмæджытæ иууыл-
дæр сты космонавтикæйы
темæйыл хуызджын æмæ
цымыдисаг иллюстраци-
мæ.

САУТÆТЫ Тамилæ

Æхсæнад

Сенаторы фембæлд «Æрыгон гварди»-йы миновæрттимæ

УФ-йы Федерацийы Советы уæнг Виталий
НАЗАРЕНКОЙÆН фембæлд уыд «Иугонд
Уæрæсе»-йы «Æрыгон гварди»-йы цæгатирыс-
тойнаг хайады миновæрттимæ.

Ныхасы архайдтой Цæ-
гат Ирыстоны Фæсивæд-
он парламенты сæрдæр
Аслæмырзаты Азæмæт,
«Æрыгон гварди»-йы рес-
публикон хайады разамо-
нæг **Саулохты Сæрмаæт**,
гвардионты æххæсткомы
разамонæг **Артур Гагаа**
æмæ «Æрыгон гварди»-йы
активы иннæ миновæрт-
тæ.

Виталий Назаренко æры-

джы Арфæйы фыстæджы-
тæ æмæ зæрдылдарæн
лæвæрттæ ракодта, бæс-
тæ æмæ республикæйы
æхсæнадон-политикон
царды ахадгæ архайд чи
кæны, «Æрыгон гварди»-
йы уыцы уæнгтæн. Ахæм
арфæтæг райстой Болататы
Юлия, Артур Гагаа æмæ
Туаты Азæмæт.

«Фæсивæды миновæрт-
тимæ фембæлдтыгæ мæ-
нæн уæлдай æхсызгондæр
вæййынц, уымæн æмæ не
стыр Фыдыбæстæйы дард-
дæры хъымæт уыдонæй

гон фæлтæры миновæрт-
тæн бæстон радзырдта
Федерацийы Советы ар-
хайдтой тыххæй, йæ хуыды-
тæ раггом кодта бæстæйы
абоны царды ахджиаг-
дæр фарстаты фæдыл.
Гвардионтæ та сенаторæн
радзырдтой, æхсæнады
царды куыд архайынц, ца-

Сенатор бæстон дзу-
пытæ радта æрыгон фæл-
тæры миновæртты бирæ
фарстытæн, йæ фадæттæ
куыд амоньц, афтæ сын
æххуысæй зæрдæ ба-
вæрдта.
Фембæлды кæронбæт-
тæны Виталий Назаренко
Федерацийы Советы уæн-

аразгæ уыдзæн. Уыдоны
хуыдытæ æмæ фæндæт-
тæ хорзæрдæм ахадынц
не 'мгустæдыл», – бафип-
пайдта сенатор.

**ÆЛБОРТЫ Зæлианæ,
УФ-йы Федерацийы
Советы уæнджы
æххуысгæнæг**

Сыгъдæгдзинад

Газетты, журналты кусджытæ рацыдысты æфснайынмæ

Куыддæр хуры тын-
тæ зæххмæ æрхæццæ
сты, афтæ майрæмбо-
ны Мыхуыры хæдзары
кусджытæ рацыдысты
сæ алфамбылай æф-
снæйынмæ. Ацы зиумæ
фæсидт республикæйы
Мыхуыр æмæ дзыллон
коммуникациты комитет,
йæ кусджытæ дæр зиуы
архайдтой. Æмхуызонæй
æфснайынмæ рацыдыс-
ты газетты, журналты
кусджытæ.

Райстой уисæйттæ,
ведратæ, чыыр, белтæ
æмæ бавнæлдтой æф-
снæйынмæ. Ацы фæл-
тæрддзинадæй дард-
дæр дæр пайдæ кæн-
дзысты, уалдзæг йæ-
хæдгæ домæ сыгъдæг-
дзинад æмæ æфснайд.
Æнæмæнг, Мыхуыры
хæдзар хуыамæ уа хæрз-
зылд, æфснайд æмæ йе
'ддаг бакастæй цæсты
ахада.

Юбилей

Номдзыд политик, сенатор

Растаг дугьон бэх у, фазэгъынц. Эцэггәйдәр, афтә у. Бесләны 1954 азы 13 апрелы МАМСЫРАТЫ Дзәмбеджы хәдзәры фәзынд ногурд, әмә диссаджы арфәтә райхуыст ләшпуйы гуыран боны фәдыл... Цыдәрндәр куырдоу Дунесфәлди-сағәй, уыдон сәххәст сты. МАМСЫРАТЫ Таймураз Ирыстонаен стыр хәртзы баңыд. Уый әмхуызонәй дәр зоһыңц.

Иә ахуыры фәндаг әй рахуыдта Цәгат Кавказы Хәххон-металлургон институты промышленнон әмә граждәйнаг арәздәды факультетмә. Кусын райдыдта цәуәгә мехинизацгонд 815-әм колоннаыи мастерәй. Сәрәнаей архайдта фәс-комцәддисон змәлдзы, 1978 азы йә райстой республикәйи Фәсивәды Әппәтцәддисон Ленинон Коммунистон цәдисы комитетмә, уыд Цәгат Ирыс-

инспектор. Куыста Рахизфарсы районы, 1998 азы республикәйи Президент Дзәсохты Алыксандры фәндонәй ссис республикәйи Хицауады Сәрдәр. 2005 азәй 2015 азмә уыд РЦИ-Аланийи Сәргәләууәг. 2007 әмә 2011 азты архайдта Паддзахдон Думәәмә әвзәерстты, политикон парти «Иугонд Уәрәсә»-йи хыгдыты уыд раззагдәр. 2015 азы 21 мартыйи у Федерацийи Советы уәнг, сенатор, йә бартә ноггонд әрцдысты 2016 азы сентябры әмә 2021 азы сентябры. Йә архайды тыхкәй хорзәәджын әрцыд «Александр Невскийи номыл», «Кады Нысаны», «Фыдыбәстәйи раз сгуыхтдзинаәдты», «Хәлардзинады» ордентәй әмә бирәг майдантәй.

Мамсыраты Дзәмбеджы фырт Таймуразы фыст чингуытәй пайда кәһыңц ськолаты, уәлдәр ахуыргәәнәдәтты студенттә.

Интернетәй ист әрмәг

Комитеты әмбырдәй

Ныхас – ахсджиаг фарстатыл

РЦИ-Аланийи Парламенты наука, ахуырад, культура әмә информация политикәйи комитет сарәзта әмбырд. Амыдта йә сәрдәр Елена КНЯЗЕВА. Комитеты уәнгтә әрныхас кодтой ахуырад әмә сывәлләтты сәрдгон фәллауагды кьба-зимә баст законәварынад нывылдәр кәһыңыл, стәй рахәцдысты, Парламент кәуыл сразы, уыцы федералон законәварынадон хәшпәрисы фарс. Әдәпнәтәй цы фарстатәм әркәстысты, уыдон уыдысты сәсәдзы бәрц.

Депутатты кьорд, сә сәргыи – Парламенты Сәрдәры хәдывәг Гутнаты Асләнбег, афтәмәй бацәттә кодтой ахуырады тыхкәй законмә ба-хәссинаг ивддзинәдтә әмә уымәй республикон законәварынад сәмхуызон кодтой федералонимә. Елена Князева куд загта, афтәмәй ивддзинәдтты ныхас цәуы ахуырадон кьбабазмә

цәстдарды мадзәлттыл. Ахуырдауы зоньдзинәдтә аргь скәһыны тыхкәй республикәйи Ахуырад әмә наукаыи министрәд аразы аргь-гәнәг регионалон ирта-сәнтә. Документы амынд цәуыңц уыцы иртасәнты номхыгд әмә сә аразыны уагәвәрд. РЦИ-Аланийи фәллоу әмә социалон рәзты министр хәдывәг Маматы

Аңжелә раныхас кодта, сывәлләтты фәллауагды кьбабазы хицаудзинады органтән цы бартә ис, уыдонән уагдәттәг законны проекты фәдыл. Ныхас дзы цәуы, царды уәзәу уавәртты чи бахауд, уыцы сывәлләтты дзәбәх кәһыңыл әмә сын сә фәллауагды бартә әххәст кәһыңыл. Уыцы бартә сын дәттәңц УФ-йи Конституцты әмә Биноты кодекс, РЦИ-Аланийи Конституцты әмә бардәттәг әндәр нормативон акттә. Афтә, сывәлләтты фәллауагдәнд мадзәлттә аразыны бартә ләвәрд цәуыңц республикәйи Фәллоу әмә социалон рәзты министрәдән, әрмәст, канукулты рәстәг ськолаты цур арәзт сәрдгон лагертты сывәлләттә кәй фәуләфыңц, уыцы хуыд-

дагәй фәстәмә. Уымәй уәлдәй, санаторитә әмә курорттәм балцәттә ләвар дәттәдзысты, сидзәрәй кәһә әнә ныййәрды проекты фәдыл. Ныхас дзы цәуы, царды уәзәу уавәртты чи бахауд, уыцы сывәлләтты дзәбәх кәһыңыл әмә сын сә фәллауагды бартә әххәст кәһыңыл. Уыцы бартә сын дәттәңц УФ-йи Конституцты әмә Биноты кодекс, РЦИ-Аланийи Конституцты әмә бардәттәг әндәр нормативон акттә. Афтә, сывәлләтты фәллауагдәнд мадзәлттә аразыны бартә ләвәрд цәуыңц республикәйи Фәллоу әмә социалон рәзты министрәдән, әрмәст, канукулты рәстәг ськолаты цур арәзт сәрдгон лагертты сывәлләттә кәй фәуләфыңц, уыцы хуыд-

ДЕДЕКАТЫ Зәлиңә

Әхсызгон цау

Ськоладзаути мә фембәлд

Спорты рәзт әмә царды әнәниз уаг парәхат кәһыңән чи ахәз кәһы, Алагыры районы мидхуыддәтты хайады кузджытә ахәм дзыллон мадзәлттә дәрдәр әххәст кәһыңц.

кәһы, әмә афтәмәй рәхджы армәйхәцәг цәгатирьстойнаг спортсменты әнтәстдзинаәдтигә кәй базонгә уыдыстәм, уыл зәрдә

Зәгәәм, әрәдджы әнахөмты хуыддәтты инспектор, пьәлициәйи кәстәр лейтенант Артур Жигунов, стәй Әхсәнадон советы уәнгтә Бугаты Руслан әмә Ханайты Таймураз фадәттә сарәзтәй армәйхәцәг спортсментимә Алагыры 4-әм ськолайы ахуырдауы фембәлдән.

Наркотиктәй пайда кәһыны ми-нуәг әдәймәдкы әнәниздзинадәнд зәнагд кәй кәһы, фембәлдды архайджытә уыл әрныхас кодтой. Уымәй уәлдәй, наркотиктә әмә психотропон буаргәдтәй пайда кәһыны әмә сә парәхат кәһыны тыхкәй әнахөмтәй бәрнондзинад

кәй бадомыңц, ськолайы уазджытә уыдәттә ахуырдауы зәрдыл әрләууың кодтой. Наркотиктә әмә психотропон буаргәдтәй пайда кәһыңмә әнахөмты самидин кәһәнд куд ис, Артур Жигунов уымән цәлдәр дәнцәдкы әрхәста.

Фембәлдды архайәг, уәлдәр кьорды тренер-ахуыргәнәг, Цәгат Ирыстоны Армхәсты федерацийи вице-президент Диамбегты Чермены ныхасмә гәсгә, спорт ахәз кәһы адәймәдкы әнәниздзинад фидар кәһыңән. Диамбеджы-фырт куд загта, афтәмәй армхәсты спорты хуызмә ргомздахәг фәсивәды нымәц фылдәрәйи-фылдәр

дәрән ис. Чермен ськоладзауы базонгә кодта армхәстәй Уәрәсәйи чемпионтә, спорты мастер Хозиты Георги әмә спорты мастертәм кандидат Хьәрджыны Элләимә. Тренеры разамыңдәй спортсментә ськоладзауы базонгә кодтой армхәсты фәзиләнтимә. Фәстагмә фембәлдды архайджытә армхәстимә сә базонгәгәнәг тренер әмә спортсментән бузныг загтәй.

ГӘЗЗАТЫ Зәриңә, Мидхуыддәтты министрәд Алагыры районы хайады инспектор

Чемпионат

Ерысты уәлахицдзаутә

Дзәуджыхәуы аыд профессион дәсныдзинадәй регионалон чемпионат «Профессионал»

Ерысты архайгәйи дзы Цәгат Ирыстоны медицина колледжы миңәвәрттә равдыстой нывыл бәрәггәәнәнтә. Зәгәәм, «Акушерон хуыддәг» әмә «Медицинон әмә социалон базылд»-ы хуыддәг-

сәг әдәймәгтән радтой зәрдылдәрән ләвәрттә әмә дипломтә. Цәгат Ирыстоны Ахуырад әмә наукаыи министрәд амынд колледжы директор Реуазты Таймуразән регионалон чемпионат сарәзыны фәдыл бузныг загтә. Ведомствәйи ми-

нәвары ныхасмә гәсгә, фәстәдәр студенттә сә практикон куысты кәмәй спайда кәндзысты, амынд чемпионатты фәрцы сын ис ахуыргәәнәдони ист әхәм зоньдзинадтә равдысыны фадат.

«15-әм регион»

Ахуырад

Проект банымадтой хуыздәрыл

Цәгат Кавказы арәзтадон техникумы студенттә 5-әм гимназы дизайн-проектән презентаци сарәзтәй.

Федералон проект «Ахуырады ськолаты системәйи нывылкәһыңәд»-мә гәсгә нә республикәйи 25-әм

ськола бындуронәй цалцәг кәһың райдыдтой. Мәс-куыи ВДНХ-йи дунәон равдыст-форум «Уәрәсә»-йи проект «Бәллишы ськола-йи куысты фәткмә гәсгә федералон эксперттә стыр аргь кәмән кодтой, фидәны архитектортә ахуыргәнәг Гуыдаты Мәдинәйи разамыңдәй ахәм дизайн-проект бацәттә кодтой.

Арәзтадон техникумы студентты проект номинаци «За идею дизайн рекреацийи банымадтой хуыздәрыл. 5-әм гимназы директор Маринә Кулишкынайи ныхасмә гәсгә, ахуырад райсыңмә ськоладзауы чи разәнгард кәндзән, равдыст-форуммә әрбәцәуәг әдәм әнтәстджыңәй әвзәрт хуызты ахәм иугонд бафипайдтой. Ахуыргәнәдони директор арәзтадон техникумы коллективәд әххәстгонд куысты тыхкәй бузныг загтә.

«Ир-Информ»

Әхсәнад

Хистәрттыл уәзыңц

Раст заггәйә, газет «Рәстдзинад»-мә адәм әрхәдәр сә хәст әрбәхәссыңц. Уый та, кәй ныл әуәңдыңц, уый нысан у. Ацы хатт газетты уазәг уыд фәллоуи ветеран, бирә азты уаххәсгәй чи фәкуыста, уыцы сылгойтә – БАСИТЫ Сураг. Әрбәцд иу курдиатимә: хи цәстәй фәһың әмә газеткәсдкытан радзурьы, Республикәйи Ветеранты хәдзәры дзыллон куысты центры хистәртән сә уәгд рәстәг әрвитын әмә хирихәфсыңән цы уавәртә ис, уый тыхкәй.

Нә башымә центрмә адәм горәтты алы кәрәртәй әмбырд кодтой, агуыстәй уымгә цы фәндәры зәлтә хуыстысты, уыдон әхцондзинад хәстә сә фәртты цәуджытән. Уым, чи сәмбәлд, уыдонән хәзт сарәзта, ныр дзы дзәвәр рәстәг чи куы, уыцы фәндәрдзәгдәг – Хәйтмәзты-Зәлоуыты Маринә. Куы бәхызтыстәм агуыстәм, уәд фәдтам, хәзты астау дьууә сылгоймаджы тым бәй кафты куд зилдхәнтә кодтой, уый. Зәрдигәй ныл бәцин кодтой.

– Цәуәм, нә рәстәг әр-витаәм. Тынг ныл уәзыңц центры кузджытә. Әрмәст сәү фәһың ныхасәй дәр сәүрәл әдәймәдкы сәгәс. Бирәтә дзы дзәвәр рәстәг бафәстиат вәйиыңц, суанг фәсахсәвәртәм дәр. Центры хистәрт адми-нистратор Багаты Фатимә ның цы кәһә кәфди дәр ахәны адджинәгтимә. Уый нә, фәлә әм нәмә

кәһыңц йә мидис әмә нысаныл, нырыкон цардимә абарстты хатдәттә фембәлдды кәрон ветерантән сәвәйиыңц центрмә балцы сәйраг мидис.

– Цәмән цәуәм ардәм? Фыццәдждәдәр, уымән, әмә нын ис кәрәдзимә зонгә кәһыны фадат. Дыккаджы та – нә фәллад суадзынмә. Хәдзәры иудзыг багдәйи адәймаг хыг кәһы. Адәмы астау-мә цәуың хорз у: зәрдә-бын ныхәстә фәкәһәм нә мбәлттә, нә зонгәтимә. Иубон та музейи уыдыстәм, бынтон ләвар. Әрәх нә фәхыңц Ирон әмә Уырыссаг театрәдм дәр спектакльтәм бәкәсыңәм. Нә рагбонты дәр-иу чызджы-тимә раст афтәг цыдыстәм кәһы, стәй ног сәвәрд спектакль фәһыңмә, – сә әрвәлбонты царды кәйттә нын кәһы нә хонәг Сураг.

Центры хор «Ветеран»-ы архайын йә уәнгтән сси хирихәфсән мадзәл нә, фәлә сфәлдыстады рәз-тимә әмдзу кәһыны фә-рәз. Хистәртән фадат ис нырыкон әмә национ кәфтыты, стәй спортивон – шәккәтә әмә шахмәтты, скандинавг ләвдджытимә цәуыны әмә әхсәнадон туризмы кьорды архай-нән. Рәстәгәй-рәстәгмә ацәуыңц куыртыты әмә Цәһәйи кәммтәм. Бирә-тә афтә дәр фәзәгынц, әз ацы ран тынг рагәй нәл

уыдтән, зәггәгә. Сә фар-мә алкәд, кәдәмфәнды ма цәуой, вәйиы центры разамонәг Багаты Фати-мә. Истәуыл, мыййаг, тых-сы кьорды уәнгтәй исчи, уәд ын йә кьух сарәзы. Цы әрмдәснны кьорд дзы ис, уыдонән амонь алыхуызон дзәумәттә бийын, аразың. «Мах фәнды, цәмәй нәм әмбәлоу алы фәлтәртты, алы адәмыкәттты миңә-вәрттә», – зәггы Багаты Фатимә.

– Фәнды нә, цәмәй нәм хистәртә цәуой әмә нын әмбарын кәһы, цы әмә куд хуыздәр сарәзәм. Махәй алчидәр архайи ве-терантәм фылдәр әргом здәхыңыл. Фәһмән, уәз-дан ныхас чы кәһы, ахәм әгдәуджын адәймәгтә нәм куы. Нә сәйрагдәр хәс у ныхасәй дзәбәх кәһың, цәмәй нә разыяг здәхой сә хәдзәрттәм, – нә фембәлдды кәронбәт-тән загтә республикәйи Ветеранты хәдзәры дирек-тор Сихоты Сослан.

Рагон философ әмә поли-тик Цицероны хуыдымә гәсгә, сә «пәтты дәр фән-ды зәры бонмә фәзәрын, куы рхәццә вәйиы, уәд та сын азымаг сәвәйиы. Уырыны нә, ардәм чи адәм әр-бамбырд вәйиы, уыдон сә кар кәй нә азым кәһыңц, уый.

ХУЫБИАТЫ Ларисә

Æмæ, дам, цæр

Рæстæмбис мызды бæрц æмæ фæллоуы ахадæн

Ирон лæджы хæдзары фырт куы фæзыны, уæд æй зон: кæддæр бавналдзæн ног хæдзар аразынмæ, йæхи, йæ бинонты нæ ныуаддзæн зæронд хæдзары. Хъæздыг лæджы фырт дæр ма ну афон йæ уавæртæ ноджы хуыздæр скæнынмæ куы бахъавы. Мæгыр лæгæн ног хæдзар саразын йæ хъысмæты фыст вæййы.

мæ гæсгæ, нæ бæстæйы цæрджытæ, куы схъæздыг уой, уæд уый тæссагдинад æвзарын кæны экономикæйæн. Ома, адæмы фирмæгуырдинад бæстæ аирвæзын кæндзæн? Раст цыма мыздæн милуангæй сомтæ курæм, афтæ уайы.

зæгæрвитæн ныхæстæй нын нæ зæрдæтæ æлхæнынц, æндæр цы?! Центрон банчы хицау Эльвира Набиуллинайы хатдзæгмæ гæсгæ, адæмы æфтиæгтæ тагъд рæзынц, фæллоуы ахадæн та фæстæ кæмдæр баззад. Ныр æй мæгуырдинад размæ рахондзæн, æви куыд?! Адæмы æхца, дам, бæзбæз кæны, бынæттон то-вартæ та, дам, фаг нæй. Чи уромы заводтæ æмæ фабрикæты, егъау куыст-уæтты размæуыд? Чи сæ нæ уалды эмелын, ногди-наедтæй пайдæ кæнын, ног технологитæ куыстадмæ хæссын? Мæгуыртæ? Дур дыл кæцырдыгæй сæм-бæлдзæн, уый æмбаргæ дæр нæ бакæндзынæ. Ахæм цъас ма уа, мах дзы цæмæн ныхауæм?

банк йæ зæрдæ дары, фæллоуы ахадæн 3,2 проценты кæй сырæздзæн, ууыл. Цыма уыдæттæ кæм аразгæ сты, махмæ цы бар дарынц, мызд фæллоуы ахадæнимæ куыд сбæт-тæм, кусгæйæ мæгуырейы цæмæн цæрæм?! Хуы-мæ уæрæсейæг хуымæтæг цæрæг уыдæттæ куыдæй зона, æмхуызонæй эконо-мисттæ, банкиртæ не стæм...Уæдæ разамындæн дæр нæ бæззæм, уæ ба-каст, дам, нæ фæрæстмæ.

Нæ дохтыртæ

Гиппократы ардхæрдыл – æнувыд

Райсомæй куыстмæ цæуыны тыххæй фæдзырдтон таксимæ. Иу ныхас, иннæ. Æмæ мын шофыр йæ хабæртгæ кæнынмæ фæцис. «Мæ сывæллон аирвæзт ацы дохтыры руаджы. Цы йын акодтанкам, уый нал зыдтам, рынчындонны йæ йæ мадима сæвæрдтой. Цыдæр уазал агъуыст, цæстдæр нæй, телефоней мæм дзуры йæ мад, цы кæнæм, зæгъгæ... Æз – ам, уыдон – горæты...Мæт кодтон... Райсомæй мæм, куыд таксийы ку-сагмæ, фæдзырдта Алагыры цæрæг сылгоймаг. Нæдæр æй зонгæ кодтон, нæдæр чи у, кæм куысы...»

рарвыстой, мах рад, дам, нæу, далæ, дам, Тагъд æх-хуысы клиникон рынчындон-мæ ацу...

Хорз, чи зоны уæм уыцы бон травматологтæ нæ уыд, фæлæ ренгтен аппа-раттæ дæр семæ ахастой?! Цæлынмæ иу кæронæй ин-наемæ, иу рынчындонæй иннæмæ æнæ хи маши-найæ цæуай, уæдмæ дæ-ницуйал бæхъæудзæн... Нæ кусаг дæр йæ хæдзар-мæ ацъд. Мах кæм хъæ-уыныц уæ диссаджы хæрд-тæ фæсарæйнаг аппара-т-

«барын æй хъæуы граж-дæнты чыргæды æцæг æргъты рæзтимæ. Уæ-рæсейы инфляцийы рæзт зынгæ фылдæр у мыздты æмæ социалон пособиты бæрцы рæзтæй...» Æз ныхас кæнын хуы-мæтæг адæймаджы зонд-ахæст, царды уавæртæ нымайгæйæ. Интернеты куыд бакастæн, афтæмæй Центрон банчы хатдзæг-

дæнцæгæн хæссынц мызды рæстæмбис рæзты хатдзæгтæ, ома, фарон уыд 73709 сомы. Ома, далæ кæмдæр чи баззад, уыцы дæлæуæзг мызды бæрц райс, бафтау æй æппæ-ты уæлдæр мызды бæрц-мæ æмæ дзы рауылдзæн рæстæмбис мызд. Æндæр нæ 73 мин сомы чи исы? Рынчындонны рæстæмбис температурæ куыд вæййы, ам дæр афтæ. Ахæм уа-

æмæтæг ирон лæджы уа-вæрмæ: дæс-фынддæс азы кæй арастæ, йæ уыцы хæдзар сырæздыд... Дард-дæр та йæ куыд æмæ цы хуызы хуыамæ сфæлгонц кæна? Цæвæр æхцæйæ, йæ хъалонтæ, йæ фиддонтæ, йæ 'ппæт хæрдзтæ – кæм – зианæн, кæм – цинæн, кæм – куыддæн куы скæна, уæд ма йæ кухы калеч-чытæ баззайдзæн. Æмæ, дам, афтæмæй цæр! Уый, ома, рæстæмбис мызды бæрц æмæ фæллоуы ахадæн нымайгæйæ...

дзинад. Йæ рынчын цæ-мæйдæрты тыхст æмæ йæ бæхъуыд невропатолоджы æххуыс, уымæ гæсгæ афар-ста, æндæр хайады кусаг

невропатолоджы. Ахæм уа-вæртæ арах сæвæзынц рынчындæтты, ома, ахъу-ды кæнæм, симптомтæ аиу-варс кæнынæн куыд æмæ цæмæй фæкæсæм...Невро-патолог ныхъуыс, стæй уæд афтæ бакодта, «æз уыдæт-тæн ныр æхца фæисын...» Нырæккæ нæ æмхуызо-наы нымæзон технологиты уацармæ балпæрстой, мæнæ, дам, «уæ личный кабинеты фæрцы» уæхи фисуст дохтырмæ, пæддза-хонд лæггæртæ, æндæр интеракцион фæрæзты руа-джы. Æмæ уæм комком-мæ куы бацæуæм, уæд та?! Нæ кусагтæй иуы аваст бæхъуыд дохтыры æххуыс, бацъд рынчындонмæ, кæд мын рентген уæддæр скæ-никкой, зæгъгæ...Æмæ йæ

Уавæр

Иу гæртам — дыууæ фыдгæнæджы

«Иу гæртам — дыууæ фыдгæнæджы» — афтæ амбарын кæны уавæр фæндаджы сæргы ауыгъд плакат. Гæртам ис æрмæстдæр ратгæн æмæ райсæн. Фыдгæнджытæ дыууæ вæййынц. Иннæтæ кæмдæр фæсте бамбæхсынц, æнхъæл-мæ фæкæсынц, кæд дзы мæнмæ дæр истыгæ фæхæццæ уайд, зæгъгæ. Уæдæ куыд вæййы?!

цæ министры хæдивæ-джы бынатмæ... Йæ сæр дæр æрбацæуæгмæ нæ разилдзæн, уыцы уæли-ау футытæ, кыуырдытæ, раст цыма йæ хæдзары бады, афтæ йæхи æвдисы. Уый гæртам домæг нæу? Иутæн фæхъæр вæййы,

Æрæджы кæсын, æмæ нæхи мидхъуыддæгты ор-гæнты куджытæ (эконо-микон æддæсдинад æмæ коррупцийы ныхмæ тохы) баурæдтой пæддзахонд службæгæнæджы. Ома, дам, гæртæмтгæ иста бынæттон амалхъомтæй. Иумæйагæй «гæртæмтгæ» цас райста, уый куы ра-бæрæг, уæд мæхæдæг фæфсармæ дæн. Дæлæ-мæ дæр æмæ уæлæмæ дæр 15 мин сомæй 55 мин сомы онг æхцæйы бæрц рæзыд. Афтæмæй фарон æхца рауад 200 мин сомы бæрц.

Уый цæй «гæртæмтгæ» у? Йæ уæнтгæ дæр нæма аивæзта æмæ йæ уай-тагъд рацахстой, цыдæр æнæбары гæртæмтгæм бавнæлдта. Нæ бæстæйы цæвæрфæнды хъуыддæг дæр домæ гæртам. Æхца кæмæй домдта, уыцы амалхъомты ныхасмæ гæсгæ, гæртæмтгæ исæг æвзидытæ æппæт хъæн-дзинæдтæ рагорг кæнын-нæй. Цыма уыдон куыдæй сæмбырд вæййынц амал-хъоммæ? Æвæццæгæн ын афойнадыл нæ бамбарын кæнынц, нæ бахуыс кæ-нынц. Кæнæ та хъуыддæг саразынæнд кæмæ ис, уымæ уазал цæстæнгас рагдисынц.

О, иутæ æхца радомынц, иннæтæ дæ æрмæстдæр дæ габæццæгæй нæ рап-пардзысты сæ кабине-тæй, иунæг хъуыддæг дæр рæстмæ нæ сараздыс-ты. Ахæм бæрнон адæй-мæгты зонин, æмæ дис кæнын, куыдæй схæц-

Хатдзæгтæ

Амондджын бæстæтæ

Ацы дунемæ чи рантысы, уый йæ зæрдæ фæ-дары амондыл, бæллицæг цардыл. Гуырысхо дæр нæ фæкæны, ахæм у не сконд. Уымæй уæлдæй, амонды æмвæзæдмæ æнхъæлдзæх се 'ром здахынц специалисттæ дæр. Æппæты амондджын бæстæты рейтинг фыццаг хатт нымыхуыр кодтой 2012 азы.

Амонды тыххæй раныхасы куыд загъд æрцыд, афтæ-мæй фыццаг бынат бацахста Финлянд. Ныр æвдæм хатт ссис æппæты амондджын дæр бæстæ. Йæ фæстæ цæуы Данийы пæддзахад, æртыккаг бынаты ис Исланди.

Амондджын дæр бæстæты хыгъды сты Швеци, Изра-иль, Нидерландтæ, Норвеги, Люксембург, Швейцари, Австрали.

Уæрæсе ис 72-æм бынаты, нæ бон нæхи амондджын схонын нæу, уæдæ нæ иннæтæ дæр нæ нымайынц амондджыныл. Æппæты æнамонддæр сты Афганистан, Ливан, Лесото, Сьерра-Леоне, Конго. Цæмæй амонды æмвæзæды тыххæй бындурон хатдзæгтæ скæнай, уый тыххæй нымад цæуынц социалон æххуысы бæрц, æф-тиæгтæ, æнæнидзиднад, сæрибардинад, рæдаудзи-над, æнæ гæртам цард.

Цы загъдæуа? Хуыамæ æмхуызонæй амондджын уæм, фæлæ нын нæ уайы кæнæ нын амондджын уæвыны бар-тæ нæ фаг кæнынц. Уæд та худæджы тыххæй Амонды министр куы фæзынц Уæрæсейы. Скæн ын ныллæг мызд, куысты уæззау уавæртæ æмæ йæм уæд бакæс...

Иртасæнтæ

Рейтинг куыд амонды, афтæмæй...

«РИА Новости»-йы рейтинг куыд амонды, афтæ-мæй Цæгат Кавказы республикæты агъуыстдзинады æмвæзæд фарон уыд тынг æлхъывд. Æппæт рес-публикæтæ дæр бацахстой фæстаг бынæттæ. Цæгат Ирыстон ис 81-æм бынаты. Йæ фæсте сты Цæцæн, Дагестан, Махъæл. Цæмæй нæ республикæты куыст ссарай, уый тыххæй дæ бæхъæудзæн 6 майы бæри. Фарон, октябры-декабры, агъуыстдзинады æмвæзæд Цæгат Ирыстоны ну гыцыл фæхуыздæр.

Уæдæ йæ бон милуан сомы æрæмбырд кæнын кæмæн у, Уæрæсейы уыцы цæрджыты 'хсæн Цæгат Ирыстон ахсы 80-æм бынат. Уый дæр раиртæста «РИА Новости». Уый бæрц æхца æрæмбырд кæнын тых-хæй нæ бæхъæудзæн 14,3 азы. Æнæхъæн бæстæйы

Æрхæссæн ис æндæр иртасæнтæ дæр. Зæгъæм, мызд исыны уавæр дæр иртæстгонд æрцыд. Цæгат Ирыстон Уæрæсейы иннæ регионты 'хсæн рацъд 80-æм бынатмæ. Махæй ныл-лæгдæр мыздтæ ис Мæх-хæлы æмæ Хъалмыхъы республикæтæ. Йæ 'фтиæг-тæ 20 мин сомы кæнæм сты, ахæм кусагтæ нымæц Ирыстоны у 28,8 проценты. Нæ республикæты цæрджы-тæ исынц 19 мин сомæй 42 мин сомы онг. Ныллæг мыз-ды фарста тынг ахджиаг у республикæйы.

Æппæты стыр дæр мызд-тæ исынц Чукоткæйы æмæ Ямало-Ненецæг автономон зылдыты. Барæнтæ кодтой, 100 мин сомы æмæ фыл-дæр мæймæ чи райсы, уы-донны 'хсæн. Бынтон ныллæг мызд чи исы, уыдонны дæр банымæдтой.

Æфстæуттæ райсгæйæ сæ бафидыны æмгъуыд кæмæй айрох, кæмæн ныд-дæргæвæтин, уыдонны уавæр дæр æвæзæрт æрцыд. «РИА-Аналитика»-йы рейтингы Цæгат Ирыстон ис 84-æм бынаты. Йæ фæстæ æр-мæстдæр – Махъæл. Фарон æфстæуттæ фидыны фæтк регионты зынгæ фæхуыз-дæр, æрмæстдæр Махъæ-лы хæсджынтæ фæфылдæр сты. Сæ хæсджынтæ бæрц у 11,76 проценты, махмæ – ома, Цæгат Ирыстоны хæс-джынтæ сты 7 проценты. Зæгъæм, Севастополы æф-стæуттæй хæсджынтæ сты 1,8 проценты.

Фæрæстæтæ кодта БУТАТЫ Эльзæ

Спортвон фидууэг

Хъæбыхæст

Грэпплингæй дæр нæм уыдзæн чемпионтæ

Бесланы вон-дзæбæхæнæн комплекс хъæбыхæсты иу хуыз «Грэпплинг»-æй РЦИ-Аланийы фыццаг бынат бацахсыныл ырыстæ.

Ацы хъæбыхæсты ис уæгъдибар æмæ лæгæй-лæгмæ тохтæй райст фæрæстæ. Уымæ гæстæгæ богалтты архайд вæййы цымьдисаг.

Бесланы цы 310 богалы хæцди, уыдоны 'хсæн уыдысты, кувд хистæртæ, афтæ хæрзæрыгон спортсментæ дæр. Сæ кармæ гæстæгæ богалттæ дихгонд уыдысты авд к'ордыл, æмæ дзы цыды зæрдæмæдзæугæ тохтæ.

Сæрмаæt («Скиф»), 92 кг – Татта-Рустам Балхамшивили («Кузнец»).

Хистæр кары нæ республикæйы чемпионтæ систы: 62 кг – Нема-тулла Исламидин («Блæк Тим»), 66 кг – Джабраил Баширов («Скиф»), 71 кг – Тедеты Давид («Блæк Тим»), 77 кг – Киситы Азæмæт (Æлбор-ты Тамерланы номыл клуб), 84 кг – Цопбойты Тимур («Скиф»), 92 кг – Гасан Гасаналиев («Блæк Тим»), +100 кг – Хуыгаты Батрадз (Æлбор-ты Тамерланы номыл клуб).

Командæты 'хсæн 1-аг бынат бацахста «Блæк Тим», кæцыйы кувсынц тренертæ: Белеккаты Ф., Кодзырты Д., Къадзты Г., Кадзты И. æмæ Саукиты М.

2-аг бынат бацахста Сунжæйы клуб «Скиф» (тренертæ Багаты М.В. æмæ Багаты С.В.), 3-аг бынатмæ та рацыд «Алантæ MMA» (тренер Наргыхты Д.К.).

Ныр нæ спортментæ сæхи цæттæ кæнынц Цæгат Кавказы федералон зылды фыццаг бынат бацахсыныл ырыстæм. Ирыстыны командæйы сæйраг тренер Белеккаты Феликс æмæ «Грэпплинг»-ы федерацийы президент Багаты Эрик сæмæ куæстæг тренеримæ зæрдиагæй архайынц, цæмæй ацы лæгæй-лæгмæ тохты хуызæй дæр Ирыстыны сырзæой спорты хъайтаргæ.

Ерыстæ аразджытæ зæрдиаг арфæ ракодтой Бесланы Спортвон-дзæбæхæнæн комплексы кувджытæн, сæ сæргы Гуыттыаты Вячеслав, афтæмæй, ерыстæн хорз уавæртæ кæй сарæзтой, уый тыххæй.

БАСКАТЫ Уырызмæг

Номарæн

Денæ дæу дунæ – талынг...

Цин æмæ, дам, зиан æфсымæртæ сты. Уымæн гæнæн нæй. Бинонтæ сæ циныл цин кæнынæй куы нæма бафсæстыты, уæд сæм цæмæн фæзындис... Уый æфсымæры миниуæг нæу.

Раст хур бон арвмæ сау мигтæ кувд æрбайыр-сой, афтæ уыцы æлгыст бон Бырнацты Георгийы бинонтæм æрбайхуыст уæззау хабар, уæ хъæбул Коля (Николай) фæндаг-гон бæллæхы фæмард, зæгъгæ. Цыппар хъæбу-лы сæ фыды табæты раз дзыназгæ æрлæууы-дысты, йæ цардæмбал Томæ, хотæ, æфсымæр, хиуæттæ, къабæзтæ, æмкъылсантæ, æм-кусджытæ, йæ хъæлдзæг сыхаг-фæсивæд зæрдæ-саст фесты. Йæ ныййарæг мады тæриггæдæй адæм зæрдæхæрмтæ кодтой. Уый никæд сразы уыдзæн царды ацы уæззау æцæг-дзинадыл, цæрæнтонты æнхæлмæ кæсдзæн, кæд æрбахиздзæн, раздæрау, Коля мидбылудгæ кул-дуарæй, 8 мартымæ йын-иу, иннæ хæттыгау, цы динджыты баст хаста, уый йæ хъæбысы, афтæмæй. Фыд Георгий ныффидар кодта йæхи – кæд суад-дзæн зæрдæйы рисы тыппыртæ. Кувд бауæн-дой ацы хабарыл, æнæр-цæугæ цау куы у, уæд.

Уарзон хиуæттæ – иууыл-дæр уыдыстæм æфсæст. Коля райгуырл Хъæд-гæроны. Зæнæджы хис-тæр, дам, æндæр ад-фæкæны. Скъолайы фæстæ ахуыр кодта хъæу-он-хæдзаронд институ-ты. Æфсæдæй йæ акодтой Цæцæны хæстмæ, æмæ дзы кæронмæ фæзис. Йæ сабибонтæй фæстæмæ – фыдæбонтæнæг. Би-нонтæ, æгъдауджын æмæ æнтыстджын кæстæртæ, бирæ хæлæрттæ, куыст, ног хæдзæрттæ, фæндтæ, бæллицтæ... Цы ма хъæуы амондæн фил-дæр?! Стæй, мæгуырæг, домгæ дæр ницы кодта. Гагуыр æмæ дæллаг-галау фыдæбон кодта.

Уыцы бон «КАМАЗ»-ыл, дард фæндагыл хор ласгæйæ, кувстæй йæ бинонтæм тагъд кæнгæйæ, 8 мартыйы йыл йæ рух баталынг. Цы уыдысты 42 азы цæрынæн? Уысм.

Адæм кæрæдзийы ныф-сæй цæрынц – фыдæл-тæй баззад. Уыцы цал-дæр боны Бырнацты къæсæртæй чи бахызт, уыдонæй алчидæр йæ уды хъарм æмæ къæхæл-лойæ, йæ адæймагдзинад равдисгæйæ, фæрогдæр кодта зианджынты уарг, фæхæддæр сын кодта сæ рис.

Ахæм уæззау цæф зæрд-дæйы баззадæн хæд-гомæй, уымæн æмæ йын хос нæй. Фæлæ цард-цард у, равдисын хъæуы уды фидардзинад дард-дæры фæлтæртæ хъомыл кæнынæн, царды æгъдау æмæ фарн дарддæр хæс-сынæн.

Колыйы ном цæрдзæн йæ уарзон бинонтæ, адæм æмæ бирæ хæлæрт-ты зæрдæты. Йæ цард уыд стъалыйы фæзындау – цыбыр, фæлæ ирд! Йæ фæстæ цы рух нууагта, уый та фæндаг амондæн йæ кæстæртæн.

Хиуæттæ æмæ биноты номæй ХЕТАГКАТЫ Оксанæ

Бырнацты бинонтæ бузыг зæгъынц, сæ зыны сахат, Бырнацты Колыйы зыны бон сæ фарсмæ чи балæууыд, сæ рисæй сын чи айста, уыцы æр-цæуæг дзылæйæн, æмæ хъусын кæнынц, йæ днууиссæдæм боны кæнд кæй уыдзæн дыццæ-джы, 16 апрелы, Хъæдгæроны, Гагкайы-фырты уынджы 79-æм хæдзæры.

Хъæлдзæг радзырдтæ

ХЪАУЫРАТЫ Дауыр

Уырытæн – æхсæвæр
Нана уырытæн маргæйдзæг хыссæ змæста, афтæ æр-бадзырдта чидæр. Чысыл Зæлине æмæ ракаст:
– Кæм и дæг нана?
– Уæртæ уырытæн æхсæвæр кæны...

Арвырон

Чысыл Герман фæрсы йæ бабайы:
– Уæлæг уый та арвыл цы у?...
– Арвырон, мæ хур, арвырон...
– Æмæг арвы та рон цæмæн хъæуы? Æви уымæн дæр йæ хæлаф хаугæ кæны?...

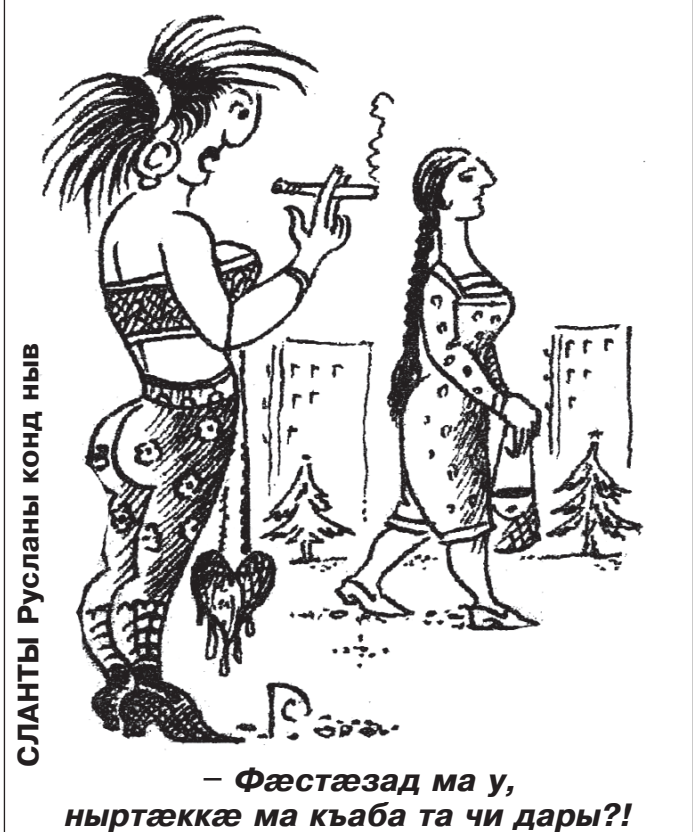
Сомтæ

– Æмæ ды ленк кæнынц цæуылнæ сахуыр кодтай? Дæ хистæр æфсымæр кæсагау куы ленк кæны...
– Ай-гъай! Уый-иу æртæг кепеккæй «Воднимæ» сфар-дæг... Мæн та æртæг сомы фидын хъæуы трамвайы...

Хæзна

Дзиби æмæ Биби цады æнгуыр дарынц. Фæлæ – ницы... Уæд Дзиби Бибимæ дзыры:
– Гъеныр, зæгъгæм, сыгъзæрин кæсаг æрцахстай. Цы хæзна дзы ракурис?
– Цæмгæй ме 'нгуыр кæсаг æрцахса...

Нывгæнæджды цæстæнгасæй

СЛАНТЫ Русланы конд ныв
– Фæстæздæ ма у, ныртæккæ ма къаба та чи дары?!

Дзырдбыд

A crossword puzzle grid with numbers indicating starting points for words.

ФÆРСЫРДÆМ: 1. Лæхурæг. 5. Усæн йæ лæджды фыд, сæргълæууæг, разамонæг. 8. Таурæгъон бæх ирон адæмон сфæлдыстады. 9. Авд куырысы иумæ амæд. 10. Цæсгомæ хай. 11. Тыхджын ивылдæй, æхсæрдзæнæу цæугæдон. 13. Зæххы хæйттæй иу. 15. Кæрдæджды мыггаг. 17. Ссад æмæ хуырхæй конд ирон хæринаг. 18. Хæбрыæг. 19. Курорт Сауденджызы былгæрон. 20. Рухсдзыд, рæсун арæзтадон æрмæг. 21. Цот. 23. Згъæ. 25. Дурфыцæн пец. 27. Куыстгонд царм. 28. Рæхысы хай. 29. Хуыс. 31. Европæйаг паддзахады сæйраг горæт. 34. Æрдзон арæзтадон æрмæг. 35. Цæугæдон Стъараполы крайы. 36. Цъасм, æлхынцъ. 37. Мил, ала. 39. Рог дымгæ. 41. Къæйдур къæдзæх. 43. Айк æнæ цъарæй. 44. Бæрц. 45. Хъæу Уæлладжыры комы.

БЫНЫРДÆМ: 1. Хъæддаг маргъ. 2. Цардæмбал. 3. Къуылымпы, æрæджды кæнын. 4. Сойджын хъæр-хуыпп дзидзæимæ. 5. Сылгоймаджы аивгæнæн згъæр дзаума. 6. Донуат. 7. Лæппу фыййау. 11. Тас, азар. 12. Сыгъзæрин доны тылд æндах. 14. Бинонтæн, æгъдауæн хойраг фыцæг. 16. Цонджы хай. 22. Æрхæг. 24. Лыстæг дур. 26. Комыкулты æфхæлд дзæбæхгæнæн. 27. Бæрæгдзау. 29. Спортвон фæзуат. 30. Сæры хай. 32. Штат АИШ-ы. 33. Ирон фыссæджды фæсномыг. 38. Хъæддзæдзинад æвдисæг. 40. Тауыс, кой. 42. Æнгуыл-дзы хай.

Дзуаппытæ 6 апрелы номыры мыхуыргонд дзырдбыдæн

ФÆРСЫРДÆМ:

- 1. Æфцæг. 4. Къахт. 6. Асино. 7. Хæдзар. 8. Мамонт. 10. Æмбарæт. 13. Ахæстон. 15. Аир. 16. Паспорт. 17. ... тыхтона! (Къоста). 18. Сæрибардзинад. 23. "Дзæбидырдуан". 30. Королев. 31. Хуртуан. 33. Одæ. 34. Арæзтон. 36. Нигерæг. 38. Æну-выд. 39. Дæдыр. 40. Егъау. 41. Усгур. 42. Гагрæ.

БЫНЫРДÆМ:

- 2. Фыдыбæстæ. 3. Гаруз. 4. Комых. 5. Хъонтхора. 7. Хъæмп. 9. Тенка. 11. Риони. 12. Татха. 13. Аргуд. 14. Æлхун. 18. Сæрд. 19. Ротæ. 20. ... ризы... (Къоста). 21. Науу. 22. Дрин. 24. Зæрдæрухс. 25. Болат. 26. Давон. 27. Рухæн. 28. Зараг. 29. Агуырдуур. 30. Куатæ. 32. Нигер. 35. Ордер. 37. Исдуг.

РЕКЛАМЕ, ХЪУСЫНГЭНИНÆГТÆ

Работа со слабоуспевающими детьми с 1 по 5 классы по ускоренной методике. Индивидуальный подход. Результаты гарантирую. Тел.: 8-989-130-37-68 (Таисия).

Ремонт стиральных машин и холодильников. Тел.: 8-988-835-55-50 (Азамат); 8-963-377-80-00 (Борис).

Пошив матрасов и одеял, есть в наличии и на заказ; стирка и чesка шерсти. Тел.: 8-989-037-18-04.

Профессион æгъдауæй бæлæстæм базилдзæстæм æмæ, цалынмæ кувбар нæ рафтыдтой, уæдмæ сæ хъæугæ хосæй бапырх кæндзыстæм. Бадзурæн ис ахæм телефонтæй: 8-928-856-90-89, 8-928-856-90-83 (Руслан).

Газет "Рæстдзинад"

хицæн адæймæгтæ, куыстуæттæ, кооперативтæ, алыхуызон фирмæтæ, кинотеатртæ, клубтæ æмæ салонтæй асламдæр æргътæй исы алыхуызон хъусынгæнинæгтæ – бæрæгбæттæ, кувдтæ, чындзæхсæвтæ æмæ райгуырдон бонты фæдыл арфæтæ, тæффæрфæстæ, мысæн бонты æрмæ-джытæ, реклама, уымæ – газеты радон, науæд та хæстæгдæр номыртæм. КУСГÆ БОНТÆ – кувырисæр, дыццæг, æртыц-цæг, цыппæрæм, майрæмбон (9 сахатæй 18 сахат-цæм).

25-67-03

Номыры радхæссæг редактор – Хуыбаты Ларисæ. Рауагъды редактор – Гæззаты Фатимæ. Дизайн: 1-аг фарсæн – Гуыцмæзты Зæринæ; 2-аг фарсæн – 3-аг фарсæн – Халиты Исæ; 4-æм фарсæн – Рубайты Нелли. Корректортæ: 1-аг фарсæн – Гаглойты Наташæ; 2-аг фарсæн – Рæвонты Алине; 3-аг фарсæн – Дзоциты Тамарæ; 4-æм фарсæн – Кæлухты Фатимæ.

"Рæстдзинад" цæуы кувыр 5 хатты
Газет уадыз РЦИ-Аланийы Мыхуыр æмæ дзыллон коммуникацыты комитет.
Газет регистрационд æрчыд Бастдзинады, информацийон технологитæ æмæ дзыллон коммуникацыты къæбæзы архайдæм цæстæрдды Федералон службæйы РЦИ-Аланийы управленийы 2023 азы 10 октябры (регистрацион номер ПИ № ТУ 15-00162)

Сæйраг редакторы исен уат – 25-96-27.
Сæйраг редакторы хæдæгæ: Бутаты Эльзæ – 25-63-19. Бæрон нымæрдæр: Гапбаты Алетæ – 25-93-68. Сæрмагонд фæрсты редактор: Сланты Аслан – 25-94-37. Шеф-редактортæ: Касаты Батрадз – 25-93-74, Абайты Эдуард – 25-99-33. Рауагъды редактортæ: Баскаты Эльзæ, Гæззаты Фатимæ – 25-91-89. Сæйраг бухгалтер: Дойаты Ленæ – 25-94-19. Сæрмагонд уацхæссæг: Гасанты Валери – 25-91-92. Уацхæссæгтæ: Саугаты Тамилæ, Баскаты Уырызмæг – 25-96-31, Гукаты Жаннæ – 25-96-50, Делегкаты Зæлине – 25-94-57, Хъойбайты Галине – 25-90-54, Мамияты Лолитæ, Цæгъарты Эльмирæ – 25-96-16, Хæмыцаты Морис – 25-91-92, Хуыбаты Ларисæ – 25-96-31. Сайты редактор: Хозиты Дæрасæ – 25-90-54. Рекламæйы хайады сæргълæуу-уæг: Бызыккаты Земфирæ – 25-67-03. Корректортæ – 25-93-36, компьютерон цех – 25-93-97.

– Нæ газетæй ист æрмæгæй æндæр мыхуырон рауагъды райдагонд куы цæуа, уæд хуамæ æнæмæнг бæрæгтонд уа, "Рæстдзинад"-æй иæ кæй систой, уый, > Фыстæджджытæ, къуфыстытæ, къамтæ æмæ нытæн рæнцзи нæ дæттам, стæй сæ автортæм дæр фæстæмæ нæ рæйтæм. > Газеты цы æрмæджытæ рацауа, уыдоныл бæрндзинад хæссын сæ автортæ. > Рекламæ æмæ хуыссынгæнинæгты тыххæй Ларисæ æмæ хуыссынгæнинæгты тыххæй "Рæстдзинад"-ы редакци йæхиæм бæрндзинад нæ исы.

Редакци рауагъдæд æмæ типографийы адрес: 362015, РЦИ-Алани, г. Дзæуджыхъæу, Къостайы проспекты, 11. Мыхуыргонд цæуы акционерон æхсæнад "Ирыстон"-ы полиграфсервис"-ы

Офсетон мыхуыр 1.88 мыхуырон сыфы. Газет цæуы кувыр фондз хатты. Индекс 53901. Тираж 3242. Заказ № 390. Мыхуырмæ хуамæ фыст æрцауа – 18.00. Мыхуырмæ фыст æртыд – 18.00. Email: rastdzinad@mail.ru Сайт: www.rastdzinad.ru